

سل و جذام

در چ، ۲۷/۰۱/۱۳۹۳ - ۱۰:۵۶ modir ارسال شده توسط

سل:

عامل بیماری سل انسانی مایکوباکتریوم توبرکلوزیس می باشد. تا کنون بیش از ۱۶۵ گونه در جنس مایکوباکتریوم شناخته شده که قادر به ایجاد عفونت موضعی و منتشره در انسان می باشد لیکن بعضی گونه ها در حیوانات ایجاد عفونت کرده و بعضی ساپروفیت و فاقد توانایی عفونت می باشند.

مایکوباکتریوم ها انگل های دورن سلول و اصولاً هوازی اجباری هستند فاقد توکسین بدون حرکت ، بدون اسپور و بدن کپسول می باشند که بعد از اسپور باکتری ها مقاوم ترین میکروارگانیسم های شناخته شده نسبت به مواد گندزدا و آنتی بیوتیک ها هستند.

از نظر بالینی مایکوباکتریوم ها به سه گروه تقسیم می شوند.

۱- پاتوژنهای اجباری که شامل مجموعه مایکوباکتریوم توبرکلوزیس عامل بیماری سل و مایکوباکتریوم لپره عامل بیماری جذام می باشد.

۲- پاتوژن های فرصت طلب که در محیط آزادانه زندگی کرده و موجب بروز عفونت های فرصت طلب می شوند.

۳- ساپروفیت ها که به ندرت موجب بیماری در انسان می شوند.

علامه بیماری سل:

سرفه پایدار به مدت بیش از سه هفته همراه با خلط و گاهی خلط خونی ، تب، درد قفسه سینه ، تنگی نفس، کاهش وزن ، کاهش اشتها، بی حالی ، خستگی و عرق شبانه از علائم سل ریوی هستند.

جمع آوری خلط و تعداد نمونه ها:

برای نتیجه گیری دقیق از یک آزمایش ، نمونه مورد بررسی باید به روش صحیح جمع آوری شود. نمونه خوب نمونه ای است که:

۱- از محل ضایعه و به مقدار کافی گرفته شده باشد.

۲- در ظرفی مناسب با ثبت مشخصات کامل بیمار قرار گیرد.

۳- در وضعیت مناسب نگهداری شود، و به روش صحیح انتقال یابد.

میکروب سل را می توان از خلط، ادرار، مایع مغزی نخاعی، مایع آسیت و سایر مایعات بدن جدا کرد. همچنین می توان آن را در ترشحات حفره های باز چرکی و نمونه های نسجی یا تکه های برداشته شده از اعضای بدن جستجو کرد.

جهت تشخیص سل ریوی، خلط بهترین نمونه است. یک نمونه خلط خوب عبارت است از : مواد ترشحاتی حاصل از ریه ها پس از سرفه عمیق. بنابراین باید حتما سه نمونه خلط مورد آزمایش قرار گیرد:

نمونه اول: در اولین مراجعه بیمار به واحد بهداشتی دریافت می شود.

نمونه دوم: خلط صبحگاهی است. برای جمع آوری این نمونه ، بیمار باید بعد از برخاستن از جای خود در محیط باز پس از یک

نفس عمیق ، با سرفه، خلط خارج شده را در ظرف بریزد.

نمونه سوم : همزمان با مراجعه بیمار برای تحویل نمونه دوم (خلط صبحگاهی) به واحد بهداشتی-درمانی دریافت می شود.

تشخیص سل:

تشخیص قطعی سل براساس کشف عامل عفونی در نمونه خلط یا ترشحات بیمار با مشاهده میکروسکوپی و با انجام آزمون کشت امکان پذیر است. آزمایش لام مستقیم یکی از ساده ترین روشهای بیماریابی در خصوص بیماریانی است که عامل اصلی انتقال و انتشار قطرات عفونی و یا ذرات آئروس (از طریق عطسه و سرفه) در اجتماع هستند.

تشخیص آزمایشگاهی برپایه دو روش مشاهده میکروسکوپی و کشت بر روی نمونه های ارسالی (خلط و ترشحات دستگاه تنفسی ، مایعات آسپیره حاصل از شستشوی دستگاه گوارش، ادرار، مدفوع، خون، بافت و دیگر مایعات بدن) صورت می گیرد.

نام واحد:

- گروه آزمایشگاه